

Arbetsmarknadsutsikterna våren 2017

SKÅNE LÄN

En sammanfattning av prognosen
för arbetsmarknaden 2017-2018

Svensk ekonomi tillhör även 2017-2018 en av de snabbast växande i Europa. Sedan årsskiftet syns allt fler ljusglimtar i den globala ekonomin vilket gör att exporten ökar och bidrar till att tillväxttakten i Sverige upprätthålls under prognosperioden. Samtidigt går den inhemska ekonomin på högtryck och Sverige befinner sig i en allt mer mogen högkonjunktur.

Skånes näringsliv påverkas såväl av utvecklingen i den svenska ekonomin som av utvecklingen i omvärlden. Arbetsförmedlingens prognosundersökning som genomförts under våren indikerar en fortsatt mycket positiv utveckling 2017-2018. En majoritet av länets företag gör bedömningen att de möter en ökad efterfrågan på varor och tjänster de närmaste 12 månaderna. Få företag tror på en försämring.

22 000 nya arbetstillfällen i Skåne

Arbetsförmedlingen undersökning visar på en fortsatt positiv sysselsättningstrend i Skåne. Tillväxttakten bedöms dock bromsa in under slutet av prognosperioden, men sammantaget skapas nära 22 000 nya arbetstillfällen i länet under 2017 (12 500) och 2018 (9 600). Utifrån denna prognos, befinner sig Skåne bland de län som visar den starkaste jobbtillväxten i hela landet. Arbetsförmedlingens prognosundersökning inkluderar arbetspendlingen över Öresund, men gränspendlingen visar sedan länge en stagnerande utveckling. Trots att barriärerna i form av gräns- och ID-kontroller nu är borttagna kvarstår den förlängda restiden och dämpar sysselsättningstillväxten.

De flesta nya arbetstillfällen väntas i branschgruppen privat tjänstesektor samt offentliga tjänster som noterar en märkbar tillväxt. Utöver dessa två "sysselsättningsmotorer" fortsätter det också att skapas många nya jobb inom byggbranschen 2017 - 2018. Ökningen inom industri och tillverkning förutses vara svagare än den genomsnittliga sysselsättningstillväxten under prognosperioden. Sysselsättningen inom jord- och skogsbruk bedöms vara mer eller mindre oförändrad.

En hög arbetslöshet förblir Skånes problem

Under prognosperioden ökar både efterfrågan och utbudet av arbetskraft. Att arbetskraften fortsätter att öka beror framför allt på invandringen. En stor del av invandringen är flyktingar och deras anhöriga. Detta resulterar i att antalet inskrivna arbetslösa ökar något under prognosperioden. Arbetsförmedlingen förutser att det totala antalet inskrivna arbetslösa i genomsnitt uppgår till 61 100 personer eller 9,5 procent under fjärde kvartalet 2017 och 62 600 personer eller 9,6 procent under fjärde kvartalet 2018.

Arbetslöshetens sammansättning

Sedan 2007 har de med utsatt ställning utgjort en majoritet av alla inskrivna arbetslösa. Även om arbetslösheten nu inte längre minskar kan vi ändå även observera att tudelningen på arbetsmarknaden fortsätter. Sedan slutet av 2016 tillhör 7 av 10 av alla arbetslösa minst en av de fyra grupperna som tillsammans utgör personer med utsatt ställning på arbetsmarknaden. Gemensamt för dessa är, trots mycket stora variationer inom gruppen, att de bedöms löpa högre risk att hamna i långa tider av arbetslöshet. Sedan april 2015 är inskrivna arbetslösa födda utanför Sverige också fler än de arbetslösa födda i Sverige. Detta indikerar att många av de nya inskrivna på länets arbetsförmedlingar också är nya på den svenska arbetsmarknaden.

Utmaningar på länets arbetsmarknad

Trots sysselsättningstillväxten är arbetslösheten kvar på en hög nivå i länet. Skåne befinner sig alltså jämt bland länen med de högsta arbetslöshetstalen och länets arbetsmarknad står inför en rad utmaningar under prognosperioden:

- Prognosundersökningen förutser en växande efterfrågan på arbetskraft inom samtliga branscher. Samtidigt finns brist på arbetskraft inom en stor mängd yrken inom alla olika yrkesområden. Bristen gäller både personer med gymnasial yrkesutbildning med yrkesbevis och personer som vidareutbildat sig efter gymnasiet. Inom offentliga tjänstesektorn är bristen på utbildad arbetskraft mycket tydlig och ett hinder för jobbtillväxten och utgör ett hot mot kvalitén inom ett antal verksamhetsområden. Bristen är särskilt utpräglad för yrken på eftergymnasial nivå.
- En stor utmaning för Arbetsförmedlingen det kommande året är därför, att rusta de personer som redan har en erfarenhet eller utbildningen av ett bristyrke, så att de snabbare kommer ut i arbete. På så sätt kan Arbetsförmedlingen göra skillnad på arbetsmarknaden och förbättra matchningsläget.
- Det finns en stor tillgång på arbetslösa med kort utbildning, vilka endast efterfrågas i liten grad. Nästan en tredjedel av de arbetslösa saknar en gymnasieutbildning. För att bli fast förankrad på arbetsmarknaden behövs en gymnasieutbildning. De kommande åren krävs därför en stor utbyggnad av antalet utbildningsplatser inom vuxenutbildningen i form av grundutbildningar samt yrkesutbildningar.
- Den stora flykting- och anhöriginvandringen innebär ett starkt potentiellt tillskott av arbetskraft, som kan mildra eller fylla de bristsituationer som finns på arbetsmarknaden. Denna grupp har idag ett för lågt arbetskraftsdeltagande och särskilt lågt är det bland de utomeuropeiskt födda kvinnorna. Nödvändiga verktyg i integrationsprocessen är grundläggande utbildning och yrkesutbildning. En ytterligare åtgärd för att inkludera personer i arbetslivet är de olika formerna av anställningsstöd. För att lyckas med uppdraget är det av stor vikt att man ger varje individ rätt insats i rätt tid och att Arbetsförmedlingen utnyttjar de insatser som finns till förfogande.
- Bristen försvåras av att arbetsmarknaden är könssegregerad, vilket innebär att arbetsgivarna inte rekryterar från hela befolkningen och många arbets sökande endast söker sig till vissa delar av arbetsmarknaden.

Prognosen i sin helhet finns att läsa på vår webbplats:

arbetsformedlingen.se/prognoser